

Päijät-Hämeen pelastuslaitos kuntayhtymäliikelaitoksen loppuselvitys

Maakuntahallitus 10.06.2025 § 66

Päijät-Hämeen liiton maakuntavaltuusto hyväksyi 18.11.2002 liiton puolesta Päijät-Hämeen pelastustoimen yhteistoimintasopimuksen. Sopimuksella perustettiin Päijät-Hämeen pelastuslaitos kuntayhtymäliikelaitos. Sopimusosapuolina olivat Heinolan, Lahden ja Orimattilan kaupungit sekä Artjärven, Asikkalan, Hartolan, Hollolan, Hämeenkosken, Kärkölän, Nastolan, Padasjoen ja Sysmän kunnat. Iitin kunta lisättiin sopimusosapuoleksi yhteistoimintasopimukseen maakuntavaltuuston kokouksessa 3.12.2020.

Yhteistoimintasopimuksen mukaan alueellisen pelastustoimen hallinnosta vastasi Päijät-Hämeen liitto, jonka ylläpitämä Päijät-Hämeen pelastuslaitos vastasi pelastustoimilain 4 §:n mukaisten tehtävien hoitamisesta maakunnan alueella. Pelastustointa hoidettiin liikelaitoksena liiton hyväksymän Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen johtosäännön ja muiden liiton säännösten mukaisesti. Yhteistoimintasopimuksen mukainen pelastuslaitoksen toiminta alkoi 1.1.2004.

Eduskunta hyväksyi sote- ja pelastustoimen uudistuksen keskeiset lait (EV 111/2021) ja presidentti Niinistö vahvisti ne 29.6.2021. Pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyi kokonaisuudessaan hyvinvointialueille 1.1.2023 alkaen.

Päätös pelastuslaitos kuntayhtymäliikelaitoksen purkamisesta tehtiin vuoden 2022 loppupuolella. Päätös oli maakuntavaltuuston ja jäsenkuntien yhteinen. Päätöksen mukaisesti maakuntavaltuusto ja jäsenkunnat

- totesivat, että pelastustoimen järjestämisestä annetun lain mukainen pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyy kunnilta ja kuntayhtymiltä hyvinvointialueille 1 päivänä tammikuuta 2023
- purkivat Päijät-Hämeen pelastuslaitos kuntayhtymäliikelaitoksen 1.1.2023 lukien
- totesivat, että kuntayhtymäliikelaitoksen irtain omaisuus, lomapalkkavelka, sopimukset ja vastuut siirtyvät hyvinvointialueelle sosiaali- ja terveydenhuoltoon ja pelastustoimeen koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulusta annetun lain mukaisesti
- totesivat, että kuntayhtymäliikelaitokseen ennen aikaa 1.1.2023 kohdistuvat saatavat, velat, rahoitusarvopaperit ja rahat/pankkisaamiset jäävät luovuttavalle organisaatiolle sosiaali- ja terveydenhuoltoon ja pelastustoimeen koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulusta annetun lain mukaisesti
- päättivät, että liiton tulee tehdä loppuselvitys kuntayhtymäliikelaitoksen nettovarallisuudesta, kun tilinpäätös 2022 on valmistunut. Kunnille palautetaan loppuselvityksen ylijäämä ja alijäämä laskutetaan kunnilta yhteistoimintasopimuksessa sovitun mukaisesti.

Loppuselvityksen varojen jakaminen jäsenkunnille

Maksuosuusperusteet muutettiin asukaslukuun perustuvaksi ja litin kunta lisättiin sopimusosapuoleksi yhteistoimintasopimukseen maakuntavaltuuston kokouksessa 3.12.2020.

Pelastustoimen yhteistoimintasopimuksen 9 §: "Kunnalle, joka eroaa sopimuksesta, suoritetaan maakuntavaltuuston päätöksellä sen maksuosuutta (6 §) vastaava korvaus käyttöomaisuudesta tai osa siitä."
Pelastustoimen yhteistoimintasopimuksen 6 §: "Sopijakunnat jakavat kustannukset asukaslukuun perustuen, kuitenkin niin, että Lahden maksuosuus on 90 % asukaslukukohtaisesta osuudesta."

BDO:n Alpo Ronkainen esittelee kokouksessa loppuselvitystä.

Liitteenä Päijät-Hämeen pelastuslaitos kuntayhtymäliikelaitoksen loppuselvitys.

Valmistelija	Asian on valmistellut hallintojohtaja Jari Paakkunainen, puh. 044 371 9455.
Esittelijä	Maakuntajohtaja Niina Pautola-Mol
Päätösehdotus	Maakuntahallitus päättää esittää maakuntavaltuustolle, että se hyväksyy Päijät-Hämeen pelastuslaitos kuntayhtymäliikelaitoksen loppuselvityksen ja sen mukaisen varojen jaon jäsenkunnille.
Päätös	Ehdotus hyväksyttiin.

Maakuntavaltuusto 18.06.2025 § 5
110/00.04.01/2025

Esittelijä	Maakuntahallitus
Päätösehdotus	Maakuntahallitus esittää maakuntavaltuustolle, että se hyväksyy Päijät-Hämeen pelastuslaitos kuntayhtymäliikelaitoksen loppuselvityksen ja sen mukaisen varojen jaon jäsenkunnille.
Päätös	Ehdotus hyväksyttiin.